

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Art. III. De Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

res in Templo, quia Templum est *Domus orationis*, hoc est, solis actionibus piis destinatum. A fortiori actus per se malus factus in loco sacro sacrilegium est. Deinde à Conc. Gener. Lugdun. cap. *decel.* prohibentur in Ecclesia, quæcunque possunt oculos divinæ Majestatis offendere.

Multi verò id negant de actu merè interno; quia, inquit, nullam habet relationem ad locum sacrum, utpotè sensibilem, nec proinde repugnant ejus Sanctitati, ac reverentiæ. Sed hæc ratio non omnes convincet.

ARTICULUS III.

De Simonia.

Q. 1. *Quid est Simonia?*

Resp. Definitur studiosa voluntas emendi, vel vendendi pretio temporali aliquid spirituale, vel spirituali annexum. Sic dicta est à Simone mago, quòd ille primus in nova lege hoc crimen admisit volendo emere dona Spiritùs Sancti.

Dicitur 1. *Studiosa voluntas*, id est, voluntas deliberata, ac libera.

2. *Emendi, vel vendendi*, hoc est, commutandi pretio temporali, sive non gratis dandi, aut accipiendi, sed interventu pretii

Ss 5

tem-

temporalis ; nam his verbis intelligitur omnis contractus non gratuitus, sive sit nominatus, sive innominatus, ut docent omnes cum S. Thom. 2. 2. q. 100. a. 1. ad 5. quare sufficit emptio, & venditio virtualis.

3. *Pretio temporali*, quo intelligitur pecunia, & res omnis pecunia æstimabilis, ac quævis commoditas temporalis. Secundum omnes cum S. Gregor. cap. *sunt*. 1. q. 1. & S. Thom. q. cit. a. 5. Simonia pretium triplex est. 1. Munus ab obsequio, id est, quodvis obsequium, servitium, ministerium in rebus temporalibus præstitum, vel præstandum: ut si quis alteri Beneficium conferat pro eo, quod ejus negotia gesserit, &c. 2. Munus à manu, scilicet pecunia, vel res omnis mobilis, aut immobilis pretio æstimabilis, ut gemmæ, equus, vinum, prædium, remissio debiti, jus aliquod, &c. 3. Munus à lingua, nempe favor, patrocinium, intercessio, adulatio, laus, commendatio apud alium, &c. Nam hæc sunt pretio æstimabilia, & commodum temporale pariunt: ut si quis Collatoris, vel Patroni amico, aut famulo det munera, ut pro ipso Beneficium petat, eum laudet, ac commendet, &c. Hinc cap. *Salvator* 1. q. 3. *Qui res Ecclesiasticas munere lingua, vel indebiti obsequii, vel pecunia largitur, vel adipiscitur, simoniacus est*; nam in his casibus commutatur saltem æquivalen-

lenter, & moraliter spirituale, vel spirituali annexum pro temporali; & interventu rei temporalis acquiritur spirituale.

4. *Spirituale* id est res, vel actio Sacra, seu ad salutem animæ specialiter ordinata, vel ad cultum Dei pertinens, ut dona Spiritus Sancti, gratia, virtutes, oratio, Sacramenta, divina Officia, Benedictiones, Reliquiæ Sanctorum; item omnis potestas supernaturalis, ejusque usus, ut omnis actus ordinis, vel jurisdictionis Ecclesiasticæ. Hinc Concio, Exhortatio, Catechesis facta à Ministro Ecclesiæ est materia Simonix, cum ad salutem immediatè ordinetur. Secus, de munere, & actu docendi Theologiam, quia Theologia licet versetur circa objectum supernaturale, potest propriis viribus acquiri, & actio eam docendi per se primò non ordinatur ad animæ salutem, neque immediatè dirigitur ad movendam voluntatem.

5. Per *spirituali annexum* intelligitur id, quo ad spirituale ordinatur, vel ab eo dependet, aut ei conjungitur. Potest autem conjungi, vel antecedenter, ut jus Patronatûs, quod præsupponitur præsentationi ad Beneficium: Altaria, Vasa Sacra, quæ antecedenter ordinantur ad Sacrificium Missæ, & ei præsupponuntur: vel concomitanter, ut labor intrinsecus, & necessarius administrationi Sacramentorum: vel consequenter, ut proventus Beneficii, qui supponunt Officium Divinum.

Not.

Not. Allata definitio strictè est simonia juris divini, non simoniæ juris Ecclesiastici saltem omnis; nam non convenit simonia, quæ reperitur in permutationibus, & resignationibus factis sine auctoritate Superioris citra temporale pretium. Sic autem potest generatim simonia omnis defini: quævis pactio, datio & acceptio rei spiritualis, vel spirituali annexæ, lege prohibita ob reverentiam rei Sacræ. Porro id in spiritualibus est simonia, quod in temporalibus usura; & sicut datur usura paliata, ita & simonia.

Q. 2. An ad simoniam requiritur intentio formalis dandi, vel accipiendi rem temporalem ut pretium rei spiritualis?

Resp. Neg. Sed sufficit voluntas dandi, vel accipiendi spirituale non gratuito, sed pro temporali, sive ut pretio, vel compensatione, sive ut motivo saltem principali. Item sufficit intentio virtualis emendi, vel vendendi, seu commutandi spirituale pro temporali, inclusa in voluntate obtinendi spirituale per temporale, & vicissim.

Prob. Quia 1. Simon magus Act. 8. damnatur quòd præcisè obtulisset pecuniam eo fine, ut acciperet potestatem conferendi spiritum Sanctum, & quod existimâris donum Dei pecuniâ possideri, hoc est,

est, acquiri per pecuniam. 2. cap. 34 *de Simon.* dicitur simoniae reus, qui sine ullo pacto donationem facit *eâ intentione, ut per temporalia bona, qua offert, spiritualia valeat adipisci.* & Conc. Gener. Later 1. cap. 1. prohibet *ordinari quemquam per pecuniam, vel promoveri.* & Conc. Gener. Later. 2. cap. 2 vetat Beneficium, vel aliquid spirituale per pecuniam acquiri cap. 1° item cap. *ex multis* 1. q. 3. dicitur: Chalcedonense Concilium. *Condemnat eos, qui Ecclesia Beneficium interventu pecunia acquirunt.* 3. Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed duntaxat tanquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.* 4. Per hoc tractatur res spiritualis ut commutabilis, & comparabilis re temporali, non ut donum gratis dandum & accipiendum contra illud Christi, *gratis accepistis, gratis date.* 5. Tunc moraliter loquendo, & in æstimatione prudenti temporale re ipsa se habet ut pretium, cum non detur alio titulo, quam ad obtinendum spirituale, nec conferatur spirituale nisi ad temporale consequendum. Sicut enim dans munus judici ut motivum ad obtinendam sententiam iniquam dicitur

tur

tur emere justitiam; & iudex illam ferens propter munera accepta dicitur vendere justitiam: ita qui dat temporale, ut moveat alium ad dandum Beneficium, emit virtualiter Beneficium; & qui confert Beneficium propter munera data vel danda, illud vendit. Et verò tunc datur unum loco alterius. 6. Aliàs nemo subtilitatis Metaphysicæ peritus posset unquam simoniam admittere; aperireturque via latissima simoniæ.

Aliud est cum datur temporale per modum stipendii, sustentationis: nam datur in subsidium necessarium ad sustentationem personæ occupatæ in gratiam dantis, & quæ interea actioni sibi quæstuosæ vacare non potest. Lex enim naturalis postulat, ut sustentatio, spectato personæ statu, supeditetur ei, qui in alterius commodum occupatus est.

Q. 3. Quotuplex est Simonia?

Resp. Dividitur 1. In eam quæ est juris divini, & in eam quæ est juris humani. Prior est ea, quæ ideo prohibita est, quia mala est ex natura sua. Talis est emptio, vel venditio etiam virtualis rei, aut actionis Sacræ: nam recta ratio dicit rem Sacram indignè, ac irreverenter tractari hoc ipso, quod datur, vel accipitur pro re temporali æquiparatur factò, sicque deprimi-

tur.

tur. Simonia juris humani est pactio, aut commutatio, aut acceptio, quæ ex natura sua non habet malitiam simoniæ, sed solum ex prohibitione Ecclesiæ facta ex motivo Religionis, seu intuitu reverentiæ erga res Sacras. Nam Lex facit, ut objectum suum sit materia illius virtutis, ex cuius motivo fertur: sic communio à non jejuno facta est sacrilegium: quia Ecclesia ex motivo reverentiæ vetuit sumptionem cujuslibet rei ante communionem.

Dividitur 2. In mentalem, conventionalem, realem, & confidentialem.

Simonia mentalis non est præcisè nudum propositum committendi simoniam, nam hæc dicitur purè mentalis, & hoc modo datur etiam furtum mentale, seu merè internum; sed est actio externa facta ex intentione simoniaca exterius non apparente: sive est datio, vel acceptio rei spiritualis pro temporali, vel temporalis pro spirituali, nullo interveniente pacto etiam tacito: ut si quis serviat Episcopo hac intentione, ut pro obsequio temporali ei procuret Beneficium, nullâ tamen verbis, vel nutibus factâ conventionem. Hæc autem est vera simonia, & ejusdem speciei coram Deo cum simonia reali, ex cap. 34. *de Simon.* Conventionalis est pactio simoniaca expressa, vel tacita, seu implicita, sed nondum tamen executioni mandata saltem ab utràque parte. Nam alia est purè con-

con-

ventionalis, quæ neutra ex parte completa est: alia conventionalis mixta, & semirealis, quæ ex una tantum parte completa est, ut si post pactiōem initam conferatur ab uno Beneficium, sed ab alio non detur temporale, vel e contra: unde participat aliquid de reali.

Realis est pactio simoniaca ex utraque parte completa saltem inchoatè: quod addo, quia ad simoniam realem sufficit solutio partis pretii cum receptione rei spiritualis, vel spirituali annexæ.

Simonia confidentiæ, est cum quis alteri Beneficium procurat. eligendo, præstando, postulando, resignando, commendatione, vel alia ratione, cum confidentia, hoc est cum pacto expresso, vel tacito, ut is, cui procuratur illud aliquando resignet procuranti, vel alteri, aut ut pensionem, vel fructus aliquos ex eo præstet. Hæc simonia graviter prohibeturra Pio IV. Bulla 85. & à Pio V. Bulla *intolerabilis*. dicitur confidentialis, eo quod procuratio Beneficii nitatur confidentiâ pactiōis, vi cuius Beneficium ipsum, vel fructus illius, pensione expectatur.

Quatuor modis committitur 1. Per accessum, ut cum Prælati volens tibi per artem incapaci procurare Beneficium, illud confert alteri ea conditione, ut quam primùm capax fueris, illud accipias.

2. Per

2. Per ingressum, ut cum quis Beneficium sibi collatum, ante captam ejus possessionem, alteri resignat eo pacto, ut illud postea ingrediatur, si iste moriatur, vel dimissurus sit.

3. Per regressum, eum quis Beneficium à se possessum alteri resignat ea conditione, ut ille sibi vel alteri idem Beneficium resignaturus sit convenienti tempore.

4. Si presentans, resignans, conferens, &c. Paciscatur expressè, vel tacitè, ut pensio vel pars fructuum Beneficii sibi, vel alteri detur. Porro ad hanc simoniam requiritur, ut accessus, ingressus, & regressus sint in idem Beneficium. Hinc qui resignat Beneficium alteri ea lege, ut hic aliud, quod possidet, dimissurus sit in favorem tertii, non est reus simoniæ confidentialis, sed conventionalis, vel realis.

Q. 4. *Quibus casibus est simonia juris divini, ideòque indispensabilis?*

Resp. Ea generatim prohibentur ut simoniaca jure divino naturali, & positivo, quæ cum sint spiritualia, vel spiritualibus annexa, commutantur pro temporali. Speciatim verò sequentia 1. Dare vel accipere temporale pro virtutibus supernaturalibus, donis spiritus Sancti, Sacramentis, Reliquiis Sacris, quavis potestate spirituali, sive ordinis, sive jurisdictionis, ejusve

Tom. I.

T t

actu,

actu, Prælatura Religiosorum, jure eligendi, usu gratiarum gratis datarum, precibus, Officiis Divinis, Missa, Concione, quavis functione spirituali, &c. Ita omnes. Nam hæc omnia ad finem supernaturalem per se primò ordinantur; & supposita fide recta ratio dicit res Sanctas Sanctè esse tractandas, & res supernaturalis ordinis idèque inæstimabiles pretio temporali, ut viles, ac infimas indignè tractari si commutentur re temporali. 2. Dare vel accipere temporale pro Beneficio Ecclesiastico etiam simplici, & solùm quo ad jus percipiendi fructus temporales. Est communis Theologorum sententia teste Suarez & Prob. tum ex cap. *Salvator*. & cap. ex *Multis*. l. q. 3. Tum quia jus illud ita est connexum Officio spirituali, ut non possit obtineri nisi ratione illius Officii: cujus exercendi jus habeatur; nam jus percipiendi fructus temporales Beneficii est jus tales fructus obtinendi Ministerio spirituali, cujus exercendi jus habeatur: Beneficium enim est propter Officium ex c. ult. *de Rescript.* in 6. & ex Trid. Sess. 21. c. 3. *Cum Beneficia ad divinum cultum, atque Ecclesiastica munia sint constituta.* Ita ut jus percipiendi redditus necessariò, & ex justitia debeatur & acquisitum sit ei, qui habet titulum, id est potestatem exercendi tale Ministerium spirituale, propter quod fructus sunt destinati. Ergo jus illud percipi-

piendi fructus vendi non potest, quin vendatur primario, & directè jus exercendi Officium spirituale, & ipsum Officium, ex quo hoc jus provenit, ex cap. *si quis* 1. q. 3. *Quis quis horum alterum vendit, sine quo nec alterum provenit, neutrum inventum de relinquit.* Quare etsi non teneris dare Beneficium alteri, tamen si conferas, teneris gratis conferre, nec potes temporale ei annexum subtrahere. *Beneficia nullo modo vendere licet: quia eis venditis intelliguntur etiam spiritualia venditione subjici.* ait S. Thom. 2. 2. q. 100. a. 4. Potest tamen Papa ex plenitudine potestatis titulum seu jus Officii Spiritualis abrogare, & temporale Beneficii ob Ecclesiæ necessitatem, vel majorem utilitatem alienare. Et tunc temporale Beneficii separatum à titulo nil haberet Spirituale, nec proinde ejus distractio esset simoniaca. Idem est de commenda Clericali, ac de Beneficio, cui æquivalet, quia principale in ea est Spirituale Ministerium, cui temporale commodum consequenter annexum est. 3. Omnis transactio in Beneficiis, vel aliis rebus spiritualibus facta compensatione cum re propriè temporali, nam tunc spirituale commutatur cum temporali. 4. Dare vel exigere temporale non solum pro receptione, seu admissione ad Religionem, ut patet, (nam hæc est quid spirituale, cum ex se ordinetur ad animæ

salutem, perfectionem, ac Dei cultum) sed etiam pro sustentatione ingredientis Religionem, quando bona Monasterii sufficiunt. *Ita multi.* quia jus vivendi ex bonis Religionis est ex institutione Ecclesie, & mente Fundatorum annexum Professioni, sicut jus percipiendi redditus annexum est admissioni ad Canonicatum: ita ut illud nequeat obtineri nisi ratione Professionis, quæ est quid spirituale. Nam Monasteria sunt dotata, & auctoritate Ecclesie sic instituta, ut homines ibi adscripti liberius Deo vacarent, & assidue pro fidelibus orarent. Ergo nihil exigere potest pro jure vivendi ex bonis Monasterii, quin exigatur pro ipsa professione, ex qua provenit hoc jus, quod est spirituale, vel saltem spirituali annexum. Quemadmodum igitur non potest citra simoniam juris divini in Beneficio, conferendo vel resignando vendi, vel emi jus percipiendi proventus temporales propter ejus connexionem cum spirituali titulo: ita ut qui unum vendit, alterum, nempe spirituale non relinquat invenditum ex Can. cit. ita etiam non potest vendi jus utendi bonis temporalibus Monasterii propter ejus connexionem cum ipsa Professione Religiosa, in qua fundatur. Deinde admissio in Religionem est admissio ad omnia jura Religiosorum, inter quæ est jus vivendi ex bonis Religionis. Quare cum Alex. III. cap. *Non satis.*

Innoc. III. cap. *Dilectus* & Conc. Gener. Later. 4. cap. *Quoniam de Simon.* id graviter prohibent, in hoc juris divini naturalis observantiam præcipiunt. Si autem Monasterium sit pauper, nec possit plures sustentare, non est simonia exigere aliquid ab ingredi volentibus: quia illud exigitur non pro jure Alimentorum, nec ut pretium Religionis, sed ut habeat Monasterium unde ei possit providere, & ut alii Religiosi non careant necessariis, ad quæ jus jam acquisitum habent. Ita S. Thom. in 4. Dist. 25. q. 3. a. 2. ad 7. sed erit injustitia, & simonia, si quid amplius exigatur ultra id, quod requiritur ad hunc finem, quia jam cessat ratio allata quoad excessum. Quod tamen est intelligendum moraliter, nec consistit in indivisibili. 5. Vendere jus Patronatûs. Ita Nav. Suarez, Layman, & alii multi. Quia hoc jus est spirituale, nam est potestas ad actum spiritualem, nempe præsentationem, quæ dat jus præsentato ad Beneficium habendum, ita ut necessariò institui debeat, si sit idoneus cap. 18. *de jure Patron.* at potestas ad actum spiritualem, est spiritualis.

Porro est simonia juris divini etiam post collatum spirituale, vel spiritali annexum, & nullo præcedente pacto dare, vel exigere aliquid temporale tanquam debitum, vel ut pretium, aut mercedem, vel compensationem ex cap. 39. *de Simon.* nam tunc facto

iplo temporale æquiparatur spirituali, quasi esset illius pretium: & ideo SS. Patres Giezi simoniæ arguunt, quòd pecuniam pro curatione lepræ miraculosè facta petierit. Licet tamen, seclusa Ecclesiæ prohibitione, aliquid gratis oblatum accipere, post quam res spiritualis gratis collata est; quia non datur pro re spirituali, sed ex gratitudine, & benevolentia ex cap. 30. de *Simon.*

Q. 5. Quibus casibus est simonia juris humani?

Resp. Communiter recensentur. 1. Permutatio Beneficiorum sine auctoritate Prælati, nullo interveniente pretio. Item resignatio extra curiam Romanam in favorem certæ personæ, & resignatio cum pacto, ut resignatarius suum Beneficium cedat tertio, vel cum confidentia accessûs, aut regressûs. Nam in his non commutatur spirituale, nec spirituali annexum pro temporali: unde licet commutare Beneficia cum auctoritate Episcopi, *Clement. de rer. permut.* & Papa potest in aliis dispensare. Ista sunt tamen simoniaca, quia prohibita sunt ab Ecclesia ob reverentiam rei Sacræ, & ob periculum, ne fiant ex aliquo motivo temporali.

2. Venditio Officiorum Sacristæ, œconomi, defensoris, advocati, procuratoris Eccle-

Ecclesiæ, &c. De quibus cap. *Saluator*.
 1. q. 3. nam talis venditio prohibita est
 intuitu Religionis, non quòd ista Officia
 sint in se quid spirituale, aut Sacrum, sed
 propter quamdam cõjunctionem, quam
 habent cum supellectili Sacra, rebus, &
 Ministris Ecclesiæ.

3. Acceptio munerum etsi modicorum
 sponte, ac gratis oblatorum ex occasione
 examinis ad Parochiam, ex Trid. Sess. 24.
 cap. 18. item ex occasione collationis Or-
 dinum, Tonsuræ, litterarum dimissoria-
 rum, aut testimonialium, ex Trid. Sess. 21 c.
 1. Dixi *ex occasione*. nam dare, vel accipere
 aliquid pro collatione Ordinum, Tonsuræ,
 aut pro litteris dimissoriis, vel testimonia-
 libus est simoniacum jure divino: cum
 ista sint actus procedentes à potestate spiri-
 tuali ordinis, & jurisdictionis, proindeque
 spirituales. Subscriptio verò earundem
 litterarum, cum sit complementum illarum,
 est quid spirituale, aut saltem pertinens ad
 aliquid spirituale, nempe ad actum jurisdic-
 tionis: Deinde quando principale fieri de-
 bet gratis, gratis etiam accessorium fieri
 debet, cum ex Reg. Juris accessorium se-
 quatur naturam principalis.

Q. 6. *An permutatio rerum spiritualium
 inter se simoniaca est, ideoque
 illicita?*

Resp. Neg. Si illæ non habeant annexum

aliquod temporale commodum, & nullum interveniat pretium: quia nullo jure est vetita: non jure divino, nam nulla est per se irreverentia, si res Sacra cum alia commutetur nullo interveniente pretio, cum utraque sit ejusdem ordinis: neque jure Ecclesiastico; nam licet in jure prohibeatur generaliter omnis pactio in rebus spiritualibus, hoc intelligitur de iis, quibus annexum est aliquod temporale commodum, vel quæ fit interveniente pretio temporali. Hinc licitè duo paciscuntur mutuas preces, mutua Sacrificia, mutuam operam Sacram, v. g. me obligo ad celebrandum cras Missam pro te, ut tu alio die eam pro me celebres.

Q. 7. *An simonia reus est, qui temporale pro spirituali promittit sine animo implendi?*

Resp. Aff. Nam talis habet voluntatem acquirendi Beneficium per aliquid temporale promissum. Deinde non solum datio, sed etiam promissio in jure prohibetur ut simoniaca cap. 12. *de Simon.* & à Conc. Melphitano cap. 1. dignitate vel Officio privantur, *qui dato, vel promisso, vel pretio, vel servitio ea intentione intento, vel precibus, Ecclesiasticam dignitatem assequuntur.*

Qui verò sine animo se obligandi promittit-

terioris, & ordinata ad supernaturalem Dei Possessionem: neque etiam ratione rei temporalis pro spirituali datæ, nam quo vilior est res illa temporalis, eo majus est rei spiritualis vilipendium.

Hinc infert Suarez esse mortale emere, vel vendere unam Salutationem Angelicam, vel unum *Agnus Dei*, videtur autem esse peccatum non solum contra Religionem, sed etiam contra justitiam: nam iniquum est vendere rem suo Dominio non subjectam contra voluntatem Domini, qui gratis dare jussit, & pretio commutare id, quod pretio commutari nequit, nec pretio æstimabile est. Item est contra fidem, si simoniacus putet rem spiritualem esse venalem.

Resp. II. Simonia juris Ecclesiastici est etiam mortale peccatum contra Religionem, cum sit graviter prohibita ex motivo Religionis, seu intuitu reverentiæ rebus sacris conservandæ, ut constat ex jure Canonico, & pœnis gravissimis perinde contra illam, ac contra simoniam juris divini latis. Et quia, ut ait Suarez, est ejusdem speciei cum simonia juris naturalis, ideoque ejusdem est gravitatis substantialis, seu specificæ: nam habet materiam ejusdem rationis ex jure positivo, & opponitur honestati ejusdem virtutis. Quippe species tam virtutis, quam præcepti ex obiecto & motivo sumitur: ac proinde præcepta

cepta licet quoad efficientes causas diversa; sunt ejusdem speciei, si habeant idem objectum, & motivum: & consequenter eorum transgressiones erunt ejusdem speciei. Est quoque contra justitiam defectu tituli, & materiae legitimae: unde omnes actus simoniaci sunt irriti, & obligant ad restitutionem.

Porro quævis simonia est species quædam sacrilegii, cum sit indigna tractatio rei Sacrae; nam per simoniam res Sacra tanquam profana, ac temporalis tractatur, ideòque irreverenter, ac indignè.

Q. 9. An licet emere, vel vendere temporale spirituali annexum?

Resp. I. Quod est quovis modo annexum spirituali nunquam potest emi, aut vendi ratione spiritualis. Patet, nam tunc spirituale pretio aestimaretur, & venderetur. Hinc non licet pluri vendere Calicem Consecratum, quàm si non esset Consecratus, vel fundum ob jus Patronatus. Item non potest res Sacra Elocari, neque ob usum rei Sacrae, quia usus rei Sacrae non potest vendi, cum sit sacer, & quid spirituale: neque ob usum profanum, cum res Sacra non possit adhiberi ad usus profanos.

Resp. II. Temporale antecedenter annexum spirituali, seu cui spirituale postea advenit, ut fundus cui postea accedit jus Patro-

tro-

tronatûs, vas, quod postea consecratur, seclusâ Ecclesiæ prohibitione, licitè emi, ac vendi potest, ratione temporalis, materiæ, artificii, modò non vendatur cariùs ob spirituale annexum, quàm sine illo valeat: quia res illa retinet suum valorem intrinsicum, nec ita dependet à re spirituali, ut eâ venditâ hæc censeatur vendi. Sic vendi possunt Calices consecrati ad subveniendum necessitati pauperum, & fundus, cui annexum est jus Patronatûs, quod tunc concomitanter transfertur, sed non venditur, cùm pretium soli fundo respondeat.

Porro prohibetur venditio Ecclesiæ cap. 15. *de Simon.* item loci ad sepulturam, etiam ratione materiæ, cap. 8. *de sim.* & cap. 13. *de Sepult.*

Resp. III. Vendi nequeunt concomitanter annexa spirituali, & quæ sunt ei intrinsicæ, seu per se conjuncta ut opera, seu labor necessarius ad exercendam functionem sacram v. g. Missam, concionem, &c. *Est commun.* Quia 1. labor & opera, cùm sint intrinsicæ actioni spirituali, & ab ea inseparabilia, vendi non possunt, quin actio spiritualis vendatur. 2. Labor necessarius ad aliquam actionem coalescit cum ea in unum opus morale, & sic conditionem ejus accipit. 3. In nullo opere labor est dignus pretio distincto ab ipso opere, sive labor operi intrinsicus nullam aliam æstimationem habet præter ipsum opus: nam
labor

labor solum appetibilis est, & quaeritur ob opus. Ergo sicut actio Sacra non est pretio aestimabilis, ita nec labor ei conjunctus. Deinde hoc ipso, quod Christus praecipit ut spiritualia gratis darentur, iussit etiam gratis dari id omne, sine quo spiritualia dari nequeunt.

Item operæ, & actiones, quæ per se necessariae sunt ad functionem sacram, prout ab hominibus exerceri potest, non possunt vendi, nec pretio aestimari, ut studium, praeparatio ad concionem, &c. Quia omnes illæ actiones, & operæ non habent aestimationem, nec utilitatem nisi ratione operis spiritualis, ad quod ordinantur: & proinde si venderentur, spirituale censeretur vendi. *Ita Suarez.* Secus si labor, fatigatio, vel aliæ actiones sint spirituali extrinseca, & per accidens adjuncta, ut fatigatio longioris itineris ad celebrandam Missam in loco distito: nam hæc nil includunt spirituale, & ab eo sunt separabilia, & aliunde sunt pretio aestimabilia.

Resp. IV. Temporale consequenter annexum spirituali, hoc est, quod praesupponit rem spirituales, & ab illa dependet, vendi non potest sine simonia: quia non potest acquiri nisi ratione spiritualis, nec vendi nisi vendatur spirituale ei praesuppositum. Praeterea quod est annexum consequenter spirituali, ipsum spirituale supponit, & se habet velut ejus accessorium:

at

at accessorium naturam principalis sequitur, ex Reg. Jur. 42. in 6. *Accessorium naturam sequi congruit principalis.* Ergo cum principale vendi nequeat sine simonia, ita nec accessorium. Quare simoniacum est vendere, vel emere jus percipiendi redditus Ecclesiasticos annexum Officio spirituali, aut jus vivendi de bonis Monasterii annexum professioni.

*Q. 10. An licet dare vel accipere temporale ob functionem aliquam spirituales, v. g. Missam, con-
cionem, &c.*

Resp. I. Certum est non licere dare, vel accipere temporale præcisè pro aliqua functione spirituali, vel labore ei intrinseco, nam hoc est simoniacum jure divino. Item non potest accipi pretium præcisè pro obligatione ad spiritualia præstanda: quia obligatio ad spirituale est quid spirituali annexum, & ad illud per se ordinaatur, suamque æstimationem ab illo accipit. Hinc Cantoribus Conductitiis, & Musicis non licet stipendium accipere, ut pretium sui obsequii, sed solùm titulo sustentationis honestæ: nam eorum Officium ordinaatur ad cultum divinum, nempe ad Laudes Dei canendas, & fidelium devotionem excitandam.

Resp. II. Licet temporale dare, & accipere

pere per modum sustentationis cum obligatione, ut fiat spirituale, v. g. celebrentur Missæ, administrentur Sacramenta, &c. Quia 1. ita habet praxis recepta in Ecclesia 2. Conc. Constantiense Sess. 8. damnavit hunc articulum Wicleff. *Omnes sunt simoniaci, qui se obligant orare pro aliis, eis in temporalibus subvenientibus.* 3. Tunc datur solum pecunia ad sustentationem Ministri, sub conditione spirituale præstandi, non ut ejus pretium. At sic dare, ideoque accipere licitum est, imò & justum, nam iis, qui Ministrant populo spiritualia, debetur ex justitia sustentatio, *dignus enim est operarius cibo suo.* Matth. 10. Et verò naturalis justitia exigit, ut ei, qui in alterius gratiam & commodum occupatus est, & se privat facultate vacandi rei sibi lucrosæ, sufficiens sustentatio spectato statu personæ suppeditetur, ex 1. Cor. 9. *Quis militat suis stipendiis unquam? &c.* Nihilominus ea gratis Ministrant, quia non exigunt quidquam tanquam Ministerii pretium, hoc enim tanquam majus omni pretio gratis præstant. Sed ut hoc gratis præstent, requirunt necessariam sustentationem à populo, & licet exigunt id quod auctoritate publica, vel consuetudine approbata constitutum est in sustentationem Ministri. Unde licet accipere aliquid pro sustentatione secundum approbatam consuetudinem ad Missas pro ali-

aliquo celebrandus, ad conciones non debitas ex Officio, &c. Imò *gratis spiritualibus prius exhibitis licite possunt statuta & consuetæ oblationes & quicumque alii proventus exigi à nolentibus, & valentibus solvere, auctoritate superioris interveniente.* Ait S. Thom. 2. 2. q. 100. a. 3.

Non licet tamen quidquam exigere etiam à divitiibus titulo sustentationis ad sepulturas, exequias, Benedictiones nubentium, administrationem Sacramentorum, &c. Per horum spiritualium subtractionem. Nam hoc graviter prohibent Conc. Gener. Later. 3. cap. 7. & Later. 4. cap. 66. *Hoc enim haberet quandam venditionis speciem.* ait S. Thom. Sup.

Q. II. *An est simonia saltem mentalis prestare aliquid spirituale principaliter, propter temporale taxatum, vel sponte oblatum v. g. recitare Officium principaliter propter retributionem, &c.*

Resp. Aff. *Ita multi presertim Canonisti.* Quia intentio principalis obtinendi temporale per spirituale tanquam per medium, est simoniaca; nam tunc temporale moraliter loquendo se habet æquivalenter ut pretium, & expetitur loco spiritualis. Deinde ratio simoniæ in hoc præcipue consistit, quòd morali agendi modo res
Spi.

spiritualis temporali æquetur, aut postponatur: quod fit, dum spirituale propter temporale principaliter præstatur. Unde S. Antonin. 2. p. Tit. 3. cap. 5. asserit, esse mortale quærere, aut appetere Beneficia curata principaliter propter honorem, & divitias, quæ ex iis percipiuntur. Et S. Thom. quodlib. 8. q. 6. a. 1. ait: *Si hujusmodi retributiones recipit quasi finem operis sui principaliter intentus, simoniam committit, & ita mortaliter peccat. Si autem habeat principalem finem Deum in tali actu, ad ejusmodi autem retributiones respicit secundariò, non quasi in finem, sed sicut in id, quod est necessarium ad suam sustentationem, constat, quod non vendit actum spirituales, & ita simoniam non committit, nec peccat.* Porro distributiones quotidianæ institutæ sunt, ut Clericorum negligentia in horis solemniter persolvendis earum privatione mulcetur, & hujus poenæ metu impediretur: unde se habent ut removens impedimentum, non ut motivum persolvendi Officium.

Q. 12. *An est simonia dare, vel accipere pretium pro omissione actus spiritualis?*

Resp. Aff. Si ommissio moraliter censeatur procedere à potestate spirituali, & habeat effectum moralem, ex cap. 14. de Si-

Tom. I.

Uu

mon.

mon. Nam tunc talis ommissio est revera quidam usus potestatis spiritualis: ideoque nullo pretio æstimabilis ac comparabilis; ut si omittas absolvere à censura vel à peccatis post auditam Confessionem, vel si paciscaris, ut non eligas talem: nam ligatum detinere, vel aliquem rejicere est exercitium potestatis spiritualis, & proinde invendibile. Si verò ommissio actus spiritualis non censeatur in æstimatione prudenti exercitium potestatis spiritualis, neque intuitu rei spiritualis æstimetur, multi docent non esse simoniam, sed turpe lucrum, aut injustitiam, si actus erat jure debitus: ut si accipias pecuniam, ut non audias Confessionem alterius, nam talis ommissio non est exercitium jurisdictionis, sed est duntaxat voluntarius non usus illius, seu potius voluntarius, & naturalis usus libertatis. Est tamen in hoc quædam turpitudine Simonie affinis, inquit Lessius; quia tacite indicatur actum spirituale esse vendibilem; quod in ejus injuriam cedit: si enim est æstimabile pretio ipsum non fieri, etiam æstimabile pretio videtur ipsum fieri.

Q. 13. Quot modis committitur Simonia in materia Beneficiali?

Resp. I. Simonia juris divini est promittere, dare vel accipere aliquid pretio æstimabile pro collatione, electione, præsentatione.

tione, confirmatione ad Beneficium, & generaliter pro quavis actione, qua jus etiam inchoatum ad illud acquiritur, vel qua dubium confirmatur; quia tunc res spiritualis commutatur cum temporali; & per temporale acquiritur spirituale: illæ enim actiones sunt spirituales ob respectum, quem habent ad spirituale, & procedunt à potestate spirituali. Hinc Simonia est pensionem super Beneficio dare, vel promittere procuranti illud, aut etiam promittere mutuum, nam licet mutuatio sit ex natura sua gratuita, tamen ex ea oritur mutuatio commodum temporale. Imò Simoniacum est aliquid exigere pro immisione, seu introductione in possessionem Beneficii, vel installatione, ex c. 9. 36. *de Simon.* Nam per hoc acquiritur jus quoddam spirituale nempe administratio, aut saltem aliquid connexum cum exercitio juris spiritualis.

Item Simonia est dare, vel promittere aliquid alteri, ut per se vel per alium obsecret, aut curet ut detur Beneficium. c. 1. *Presentium.* l. q. 5. quia munere temporali intenditur obtentio Beneficii, & paratur via ad Beneficium, eoque medio comparatur. Nec refert quòd intercessio sit tantum mediata, cum idem sit effectus, & finis, & reipsa spirituale per temporale acquiratur. Deinde obsecratio etiam mediata est causa moralis concessionis Beneficii:

ficii: ergo hanc causam emens emit virtualiter effectum ab illa manentem.

Resp. II. Simoniaca est, & nulla saltem jure Ecclesiastico non solum permutatio Beneficiorum, & cujuslibet juris Beneficia spectantis, sed etiam omnis in Beneficiis conventio, pactio, vel conditio, quæ obligat ad id, quod non est jure debitum, si fiat privata autoritate. Item resignatio sub conditione, pacto, vel onere, quod de jure non inest Beneficio, facta sine autoritate Papæ, ex c. 34. de Simon. & ex c. 5. de rerum permut. ibi; *generaliter tenens, quod commutationes prebendarum de jure fieri non possunt: præsertim pactione præmissa, qua circa spiritualia, vel connexa spiritualibus labem semper continet Simonia, &c. ult. de pact. pactiones factæ à vobis pro quibusdam spiritualibus obtinendis: cum in hujusmodi omnis pactio, omnisque conventio debeat omnino cessare, nullius penitus sunt momenti.*

Ratio legis est, quia in pactione, & commutatione rei spiritualis, cui temporale commodum annectitur, periculum est, ne id fiat intuitu rei temporalis. Est autem Simonia juris divini spirituale temporali etsi annexo spirituali emere, & vendere, vel spirituale intendere, dare aut accipere principaliter ob temporale, etsi spirituali annexum. Resignatio verò in favorem prohibita est tum ad tollendam omnem speciem
hæ.

hæreditatis in Beneficiis, tum propter periculum, ne id fiat ex aliquo motivo temporali: tum ne per hoc adimatur Collatori libertas dandi Beneficia iis, quos magis idoneos censuerit.

Hinc 1. Simoniaca est & nulla omnis transactio, cessio Beneficii, vel juris etiam dubii circa Beneficium non gratuita, propria authoritate facta. cap. 7. *de Transact.* Item pactio ad impediendam, vel dirimendam litem super Beneficio, si ita fiat ut unus litigantium cedat jure suo pro pecunia, & alteri Beneficium pacificum relinquat: nam in ea permutatur spirituale pro temporali, compenlando spirituale per temporale; vel ut unus desistat, modò alter solvat impensas factas. cap. 4. *de Pact.* Nam hæc impensarum solutio vel habet rationem pretii pro adeptione Beneficii, cum non fuerint factæ in gratiam alterius, vel saltem suspecta est inter privatos.

Licitè tamen inter litigantes fit compositio per sententiam judicis ordinarii, vel delegati, vel etiam arbitratorum Ecclesiasticorum à Superiore deputatorum pro incunda concordia, qui, accedente partium consensu, & compromisso, adjudicent Beneficium illi, cujus jus est probabilius, eique imponant pendendam alteri pecuniam certam, non in compensationem juris, sed ob bonum temporale pacis, & ut à lite recedatur cap. 2. *de Arbit.* Potest etiam in hoc

casu ei, cui Beneficium adjudicatur, imponi persolvenda annua pensio, imposita non Beneficio, sed Beneficiato, & ad hujus vitam, cap. 21. *de Præbend.* Sed hæc compositio facta privatâ partium auctoritate, etiam sub conditione, ut approbetur à Superiore, est Simoniaca, nec potest à Superiore approbari, ex eod. cap. quia tunc præsumitur dari temporale pro spiritali ob utilitatem contrahentium. At cum ea fit à iudice compositio, non idem præsumitur, nam iudex censetur intendere duntaxat bonum pacis, & concordia. Nec obstat, quòd volentes permutare, possint pacisci de modo sub conditione, *si Superior approbet*: quia in alio casu est specialis prohibitio.

2. Simoniacum est pactum reparandi Ecclesiam, dandi aliquid fabricæ, vel pauperibus, &c. ad obtinendum Beneficium, c. *ex multis.* r. q. 3 Nam licet hæc sint pia opera, habent tamen materiam temporalem pretio æstimabilem. Deinde est onus, quod jure non inest Beneficio.

3. In permutatione committitur Simonia, non solum si Beneficia permutentur sine auctoritate Ordinarii, sed etiam si permutantes compensent auctoritate propria inæqualitatem fructuum pecuniâ vel pensione; aut si unus illorum alteri imponat aliquod onus, quod sit præter naturam permutationis, v. g. Omnes sumptus solvendo.

dos. Item si permutentur jura quælibet ad Beneficia, vel actiones ad illa pertinentes, ut si unus cedat suæ præsentationi, ut alter sibi conferat aliam: si ita paciscantur, tu elige, vel præsentata hunc ad hoc Beneficium, & ego eligam, vel præsentabo te, aut illum ad illud: do tibi meum suffragium in hac electione, & tu dabis mihi tuum in alia: Te præsentabo, eligam, si mihi, vel meo nepoti Beneficium resignes, &c. Nam omnia pacta in hac materia generaliter prohibentur, eo quod hæ actiones spirituales habeantur, & fiant ut via ac medium ad temporale annexum spirituali.

Hanc doctrinam extendit Suarez ad omnia spiritualia, quæ habent temporale annexum, consequenter, etiam si propriè & in rigore non sint Beneficia, qualis est Vicaria amovibilis ad nutum: tum quia eadem est ratio malitiæ, periculi, & prohibitionis: tum quia c. 5. cit. *de rer. permut.* vetantur omnia pacta generatim circa spiritualia, & connexa spiritualibus. Idem dic de Prælatura religiosorum licet non perpetua, ex dicto cap. quia Prælaturæ illæ sunt quid spirituale annexam habens administrationem rerum temporalium. Hinc graviter peccant duo religiosi sic paciscentes: suffragare mihi, ut sim Provincialis, & tibi suffragabor, ut sis Prior, ex cap. 11. *de Simon.*

4. Simoniaca est omnis resignatio infa-

vorem alterius, vel cum reservatioe pen-
sionis, facta sine auctoritate Papæ, ex tit. *ut
Ecclesiastica Beneficia sine diminutione con-
ferantur*, & constar ex usu, & praxi Eccle-
siæ, & ita declaravit Conc. Rothomag. an.
1581, & Bituric. an. 1584.

*Sed an in Beneficiis conventio de remu-
neratione qualibet gratuita, seu obligatio-
ne antidotali, hoc est, dandi aliquid ex
gratitudine, sive temporale, sive spiritua-
le, est vera Simonia?*

Resp. Aff. tum quia omnis conventio
seu pactio in hac materia prohibita est ut
Simoniacæ. Tum quia hæc conventio ex
se parit novam obligationem fidelitatis, &
justitiæ pretio æstimabilem, obligationi
gratitudinis superadditam: alioqui frustra
fieret, & nunquam exigeretur: unde posi-
ta hac pacto, si non detur id, de quo
conventum est, alter conqueritur tanquam
de injuria sibi facta, & de fide non serva-
ta, quod seclusa conventionem non fieret.
Proindeque tunc datio non est gratuita,
sed onerosa & reciproca, fitque contractus
do, ut des, vel do, ut facias. Suarez Laym.
& alii communiter.

Not. 1. Præbendæ Canonissarum sunt
materia Simoniacæ, ut resolvit S. Congrega-
tio Cardin. an. 1691. Nam videntur esse
vera Beneficia, licet non Clericalia; sunt
enim jus perpetuum, auctoritate Ecclesiæ
constitutum, seu approbatum, percipiendi fru-

fructus ex bonis Ecclesiasticis, seu Deo dicatis propter officium spirituale.

Not. 2. Ex extrav. *ambitiosa* non licet locare fructus Beneficii, vel Monasterii ultra triennium. Sed juxta multos hæc restrictio non est in plerisque locis recepta: proinde dicunt posse locari etiam ad tempus vitæ beneficiati. Porro id non fuit prohibitum ob periculum Simonix, sed ne per hujusmodi locationem, seu alienationem noceatur Ecclesiis, & successoribus.

Q. 14. *An est Simonia dare vel procurare Beneficium ratione consanguinitatis?*

Resp. Cum S. Thom. 22. q. 100. a. 5. ad 2. *Si aliquis aliquid spirituale alicui conferat gratis propter consanguinitatem, vel quamcunque carnalem affectionem, est quidem illicita, & carnalis collatio, non tamen Simoniaca, quia nihil ibi accipitur. Unde hoc non pertinet ad contractum emptionis, & venditionis, in quo fundatur Simonia.* At Simonia est si conferas, vel procures Beneficium consanguineo, aut affini, ut inde honoratior vel potentior, vel opulentior fias, aut tua familia. Item si Beneficium procures extraneo, ut consulat tuis consanguineis, aut affinibus. Nam tunc datur spirituale intuitu commodi temporalis percipiendi, ita S. Thom. in 4. dist. 25. q. 3. ad 7. ubi ait: *qui dat ratione*

Uto 5

con-

consanguinitatis præbendam, si intendit aliquod bonum in seipsum redundans sic, quod magnificetur per hoc, & nobiliteretur domus sua; vel quod ipse in consanguineis fit fortior, & sic ipse aliquid accipere sperat, pro quo spiritualia dat, Simoniam committit.

Q. 15. An est Simonia conferre, vel præsentare ad Beneficium ob commendationem amici?

Resp. Aff. Si favor humanus in eo principaliter intendatur: nam talis favor pretio æstimabilis est. Ita S. Thom. 2. 2. q. 100. à 5. ad 3. ibi: *Munus à lingua dicitur vel ipsa laus pertinens ad favorem humanum, qui sub pretio cadit; vel etiam preces, ex quibus acquiritur favor humanus, vel contrarium evitatur. Et ideo si aliquis ad hoc principaliter intendit, simoniam committit. Videtur autem ad hoc principaliter intendere, qui preces pro indigno porrectas exaudit: unde ipsum factum est simoniacum. Si autem preces pro digno porrigantur, ipsum factum non est simoniacum; quia subest debita causa, ex qua illi, pro quo preces porriguntur, spirituale aliquid conferatur. Tamen potest esse simonia in intentione, si non attendatur ad dignitatem personæ, sed ad favorem humanum.*

Q. 16.

Q. 16. *An licet emere, vel redimere pensionem?*

Resp. Ex communi, Simonia est emere, vel vendere pensionem assignatam pro aliquo Officio spirituali, v. g. pro Adjutore Episcopi, Concionatore; quia hæc fundatur in Ministerio spirituali, nec nisi ratione illius potest quis jus ad illam habere. Unde non potest vendi, quin vendatur ministerium spirituale, in quo fundatur. Neque licet eam redimere, quia non potest extinguere obligatio ad tale ministerium spirituale, cum hoc debeat remanere. Item simonia est juris divini emere, vel vendere alias pensiones, quæ soli Clerico conceduntur sive in sustentationem, sive ad litem componendam, aut fructuum inæqualitatem compensandam in Beneficiis: quia sunt annexæ titulo, & Officio spirituali, scilicet recitandi Officium B. V. imposito à Pio V. ita ut qui illud omittit, redditus amittat. Et sic non solum requirunt statum clericalem, sed etiam hoc officium spirituale, ratione cujus acquiritur jus ad illos redditus. Quare jam pensiones illæ sunt quidpiam spirituale constans ex illa obligatione spirituali, & jure ad temporalia ei annexa: sive nil aliud sunt quam jus percipiendi fructus Ecclesiasticos medio officio spirituali. Cum autem hoc officium sit in-

invendibile, ita & jus percipiendi fructus illos ab illo est inseparabile. Neque hæ pensiones redimi possunt, nisi tollatur spirituale, quod tolli non potest nisi à Papa, à quo constitutum est, *Ita Suarez, Reginald. & alii.* Secus de Laicali pensione, quia talis pensio est quid merè temporale; cum non fundetur in titulo spiritali, nec ni annexa sit functio spiritalis, nec ad eam ordinetur, sitque separata à titulo spiritali.

Q. 17. *An Redemptio vexationis licita est in Beneficiis?*

Resp. I. Simonia est redimere vexationem, seu oppositionem non injustam ad obtinendum Beneficium, v. g. dare pecuniam alteri, ne defectum tuum Collatori detegat, ne pro alio obsecret, ne habens jus utcumque probabile litem moveat, vel motam prosequatur, ne doctior ad concursum cum aliis conveniat, ut competitor à præensione justa desistat, &c. *Ita omnes teste Suarez,* quia via ad Beneficium per pecuniam pararetur, & mediâ re temporali acquireretur spirituale. Et licet redimens non det pretium immediatè pro re spiritali; tamen mediatè vult acquirere jus spirituale mediante pecunia, quod est emere illud. Et quamvis jam haberes jus aliquod ad illud, tamen cum vexatio est

est iusta, eo ipso jus non est omnino firmum, & sic pretio emeretur firmitas juris spiritualis, quod est saltem ex parte emere jus spirituale. Imò ex communi quando jus in re nondum est acquisitum, aut necdum plenum, non licet redimere vexationem injustam ab iis, qui ad Beneficium iuvare possunt, cap. 23. *de Simon.* quia per pecuniam acquireretur res spiritualis, aut saltem jus in re firmum, quod antea non habebatur; quod est emere spirituale. Ut si elector velit eligere indignum ut te impediatur, esset simonia dare ei pecuniam, ne sic te impediatur.

Licet tamen vexationem iniquam redimere ab iis, qui solum impedire possunt, non verò iuvare: quia hac redemptione solum remouentur impedimenta injustè apposita: nec proinde via ad Beneficium paratur magis, quàm parata esset ante injustam impedimentorum positionem. Hinc licet Clerico pecuniâ impedire calumnias, quibus alioqui impeteretur apud collatorem.

Resp. II. Habenti jus in re acquisitum in Beneficio plenum ac certum licet pretio, non tamen re spirituali, vexationem injustam redimere, & impedimenta injusta removere, ex cap. 28. *de Simon.* quia tunc non datur pretium pro re spirituali, cum hæc habeatur jam acquisita: sed solum pro liberatione ab injuria, quæ est quid tem-
po.

porale, & nil acquiritur de novo. Quare vexans, qui pretium recipit pro cessatione ab injuria, non est simoniacus, cum nil recipiat pro re spirituali; sed est solum injustus, & tenetur ad restitutionem, cum sine justo titulo accepta possideat: nam aliter sponte, ac liberaliter non dat, sed per injuriam coactus.

An verò jam confirmato vel instituto liceat pretio redimere vexationem, qua injustè impeditur à possessione capiendâ? controvertitur. Alii negant, quia possessio est aliquid spirituale, vel spirituali annexum, cum per illam obtineatur exercitium functionum seu actuum spiritualium. Alii asserunt id licere, quia possessio præcisè sumpta, supposito titulo, est factum quoddam corporale, quod non dat, sed supponit jus spirituale completum: ergo acquisito titulo, ac jure pretium non datur pro aliquo spirituali, sed solum ad tollendum injustum impedimentum possessionis, quæ illi titulo per se immediate debita est.

Resp. III. Simonia est redimere justam vexationem post obtentum, & possessum Beneficium. *Ita omnes teste Suarez.* nam eo ipso, quòd justa est vexatio, sequitur, quod jus in Beneficio non sit omnino firmum, vel auferri possit. Unde tunc datur pretium ad confirmationem, & conservationem Beneficii. Vel si sit omnino firmum, necesse est, ut aliquod crimen sit patra-

tra-

tratum, propter quod ille esset Beneficio privandus; & tunc dare pretium ad removendum illud impedimentum esset simonia, quia pretio temporali emeretur conservatio rei spiritualis.

Resp. IV. Semper est simoniacum dare spirituale ad redimendam vexationem injustam, etiam post obtentum Beneficium; item dare Beneficium cum pacto, ne is, cui datur, in posterum vexet, vel noceat etiam injuste: quia tunc spirituale datur pro temporali commodo, seu in compensationem mali temporalis vitandi, quæ est quid de se pretio æstimabile.

Q. 18. An est simonia saltem mentalis suscipere Ordines, ut Beneficium obtineatur saltem principaliter ob ejus redditus?

Resp. Aff. Quia 1. is re spirituali viam sibi parat ad bonum temporale principaliter intentum; & ipsum spirituale ut medium ad obtinendum temporale principaliter refert: atque ita suo agendi modo temporale spirituali æquiparat, aut etiam præfert. 2. Ex Synodo Excestriensi Anno 1287. can. 8. *Ad propriam recurrant conscientiam, quo fine ad Ordines aspirent, an ut Deo & Ecclesie virtuosius & gratiosius famulentur, non pro temporali questu, nec Beneficiis à suis ordinatorebus extor-*
quen.

quendis, quoniam tales simoniacos reputamus. Unde Fagnan. in cap. ad nostram de Elect. ait: Clericum, qui Ordines suscipit, ut Beneficium consequatur, simoniam committere mentalem, quæ non obligat ad Beneficii dimissionem, sed tantum modo ad satisfaciendum Deo per pœnitentiam, nisi pactum præcesserit.

Q. 19. An licet dare, vel promittere aliquid temporale alteri, ut faciat aliquod opus salutare in suam utilitatem, v. g. suscipiat Sacramenta, audiat Sacrum? &c.

Resp. I. Licet dare aliquid temporale absolutè alteri, petendo ab illo, ut aliquid spirituale faciat in bonum animæ suæ, modo nulla imponatur obligatio illud faciendi: quia tunc est solum donatio liberalis, facta ad alliciendum alterum ad bonum opus, sine obligatione mutua & pacto oneroso. Item licet aliquid promittere sub conditione, si feceris hoc opus bonum, intendendo spirituale bonum operantis, & se obligando ad standum promissis, impletà conditione, & non aliter, modo nulli alteri oriatur obligatio, ex cap. 2. de condit. ubi approbatur concessio libertatis facta seruo eà conditione, ut Monachus fieret, & non aliter. Nam ibi nulla est Simonia, sed est precisè quædam optio, quæ alteri gra-

gratuitò offertur in suum solùm bonum, ut hoc vel illud eligat pro suo arbitrio.

Resp. II. Simonia est dare, vel promittere temporale sub pacto, & conditione, ut alter obligatus sit ad faciendum opus salutare in suam utilitatem, ex cap. *Quam pio* 1. q. 2. quia ibi intervenit pactum onerosum circa spirituale cum pretio, quod in jure prohibetur ut simoniacum, & tunc datur, & accipitur pretium pro spirituali. *Ita Suarez.*

Q. 20. *An accepta per simoniam restitui debent?*

Resp. I. Beneficia, Dignitates, Officia & alia ejusmodi simoniacè accepta non possunt in conscientia retineri, sed dimitti debent cum omnibus fructibus, ante omnem sententiam. Constat tum ex consensu Doctorum, & sensu, ac usu Ecclesiæ, tum ex cap. *Siquis dator.* & cap. *ea qua.* 1. q. 3. tum quia sine justo titulo possidentur, cum omnis collatio, provisio, & pactio simoniaca irrita sit, & nulla, saltem jure Ecclesiastico. cap. ult. *de Pact.* & proinde careat omni effectu, nullumque ius tribuat; ut declaravit Martin. V. in Conc. Constantiensi Sess. 43. approbante. *Electio- nes, postulationes, confirmationes, & quavis provisiones simoniaca Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, Officiorum &*

Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcun-
 que deinceps facta, nulla sint ipso jure,
 nullumque jus cuiquam acquiratur, nec
 promoti, confirmati, aut provisi faciant
 fructus suos, sed ad illorum restitutionem,
 tanquam iniique ablata percipientes, tene-
 antur. Idem declarat Paulus II. in extrav.
Cum detestabile. de Simon. condemat à
 Pio V. & S. Thom. 2. 2. q. 100. a. 6. ait:
 Nullus potest licite retinere id, quod contra
 voluntatem Domini acquisivit, putà si ali-
 quis dispensator de rebus Domini sui daret
 alicui contro voluntatem, & ordinationem
 Domini sui, ille qui acciperet, licite retine-
 re non posset; Dominus autem, cujus Ec-
 clesiarum Pralati sunt dispensatores, &
 Ministri, ordinavit ut spiritualia gratis
 darentur, secundum illud Matth. 10 gra-
 tis accepistis, gratis date. Et ideo, qui
 muneri interventu spiritualia quacumque
 assequitur, ea licite retinere non potest.
 Unde quamvis hæc irritatio esset tantum
 de jure Ecclesiastico, ut multi docent, ta-
 men illa supposita obligatio relinquendi Be-
 neficium, cum omnibus suis fructibus, est
 de jure divino naturali, ut rectè, Notat
 Suarez, & patet, nam jure naturali non
 licet retineri alienum sine ullo jure ad il-
 lud.

Ad hanc autem nullitatem, & restitu-
 tionis obligationem, sufficit Simonia con-
 ventionalis tantum, & occulta, cum sit ve-
 ra

ra Simonia; & ex juribus citatis ad nullitatem sufficit, quod provisiones sint simoniacæ; & in cap. *ea quæ* 1. q. 3. Urban. 2. ait: *Quidquid vel in Sacris Ordinibus, vel in Ecclesiasticis rebus, vel data vel promissa pecunia acquisitum est, nos irritum esse, & nullas unquam vires habere censemus.* Item sufficit Simonia ignorata à possidente Beneficium, ex cap. 26. *de Simon.* quod si acceptum sit Beneficium nondum dato pretio, hoc non debet solvi: quia simonia fieret realis completa ex utraque parte, & sic contraheretur excommunicatio; nec Beneficium acceptum retineri potest, cum ejus provisio, & collatio nulla sit. Fructus verò percepti restitui debent Ecclesiæ, cum sine ullo jure, sed injustè percepti fuerint, ex Conc. Constant. cit.

Resp. II. Pretium, seu quodvis temporale simoniacè acceptum, restitui debet, etiam jure divino naturali. Quia 1. contra jus dantis, & proinde injustè acceptum est. Nam qui dedit pretium, habet jus, ut res spiritualis gratis conferatur sibi, saltem ex hypothesi, quod detur. Deus enim dedit omnibus jus res spirituales obtinendi gratis, juxta illud Mat. 10. *Gratis accipistis, gratis datè.* & solum imposuit onus alendi Ministros, juxta modum ab Ecclesia præscribendum. Qui autem dedit temporale, non intendit dare liberaliter, nec transferre

Dominium, nisi quatenus debet, & quatenus alter justè exigere potest, ut patet à simili de usura. Deinde spiritualis res non est materia venditionis, sed est ex natura sua invendibilis. Jus autem temporale in re spirituali fundatum vendi nequit, nisi res ipsa spiritualis etiam vendatur, quæ tamen invendibilis est. 2. Ecclesiæ Ministri sunt tantum dispensatores, non Domini rerum spiritualium: unde non possunt illas dispensare, nisi pro voluntate Christi jubentis, ut illæ gratis concedantur: alias non minùs injustè agunt, quàm Eleemosynarius Principis, qui pro Eleemosynâ gratis ex voluntate Domini dandâ, aliquid à pauperibus exigeret. Hinc Alex. VII. damnavit hanc propos. *Non est contra justitiam Beneficia Ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa Beneficia pecunia interveniente non exigat illam pro collatione Beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.* Et verò injustè exigat, & accipit pretium, qui de suo nil dat pretio æstimabile, ut facit conferens Beneficium non gratis: nam fructus ad ipsum non pertinent, sed ad futurum Beneficii possessorem: jus verò ad fructus, utpote fundatum in titulo spirituali, non est æstimabile pretio temporali, & necessario competit ex justitia ei, qui habet Beneficium; imò est ipsemet Beneficium. Ergo col.

collator, vel Patronus injustè exigit pretium, nec habet titulum justum accipiendi, ac retinendi quidquam, quod omnino sponte ac liberaliter datum non sit.

Resp. III. Si Simonia sit realis in materia Beneficiali, simoniacè accepta debent restitui Ecclesiæ, in qua est Beneficium, vel pauperibus loci, etiam ante omnem sententiam, ex cap. XI. *de Simon.* ubi dicitur, temporalia recepta pro dando assensu electioni Ecclesiasticæ restituenda esse illi Ecclesiæ, cum ea sine gravi salutis periculo retineri non possint. Et est communis sententia. Sed si Simonia non sit in Beneficiali materia, juxta multos accepta restitui debent ei, qui dedit: quia jure naturali res reddi debet ei, qui habet ejus dominium, nisi lex in pœnam ei reddi vetet. Sed qui dedit simoniacè, retinet Dominium rei datæ; cum pactio Simoniaca sit nulla, nec proinde jus ullum transferat, & lex non prohibet reddi, quod simoniacè datum est, nisi Simonia fuerit realis in Beneficio: nam in cap. citato, ubi pecunia accepta dicitur restituenda esse non danti, sed Ecclesiæ, agitur solùm de Simonia reali in Beneficio, nec idem ullibi statuitur in aliis casibus: unde hæc pœna, cum sit quid odiosum, non debet extendi ultra casus in lege expressos. Imò cap. 19. *de Simon.* præcipitur reddi pecuniam ei, ui Religionem simoniacè fuerat ingressus.

Sed an Simonia mentalis ad restitutionem obligat, sicut id constat de reali, & conventionali mixta?

Resp. Multi negant, & probant. 1. Ex cap. 46. de Simon. ubi Greg. IX. ait ad resignationes spiritualium, & temporalium, qua nullo pacto, sed affectu animi procedente, utrumque taliter acquiruntur, (in quo casu delinquentibus sufficit per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori) eos pro Simonia hujusmodi non teneri. 2. ex S. Thom. 22 q. 100. a. 6. ad 6. quoad Deum sola voluntas facit Simoniacum, sed quoad pœnam Ecclesiasticam exteriorem non punitur ut Simoniacus, ut abrenuntiare teneatur, sed debet de mala intentione pœnitere. 3. Quia sola injustitia externa, seu effectiva inducit, obligationem restituendi: at in simonia mentali nulla est injustitia externa, sed solum affectiva. 4. Dicunt talem esse usum Rotæ, & Pœnitentiariæ; & addunt Ecclesiam non irritare collationem Beneficii, nisi Simonia sit externa saltem implicite: nam Ecclesia non punit actus merè internos.

Q. 21. Quanam sunt pœna contra Simoniacos ipso facto lata?

Not. 1. Nulla pœna ipso jure lata est contra Simoniam, nisi ea commissa sit, vel in Ordinatione, vel in Religionis ingressu,
aut

aut professione, aut in Beneficio, quo nomine comprehenduntur etiam Officia quælibet jurisdictionem spiritualement habentia, ut Provincialatus, Prioratus, Guardianatus, &c. Extrav. *cum detestabile* de Simon. quia in his tribus ob honores, dignitates, vel commoda temporalia frequentius committitur, aut saltem majus est periculum illius.

Not. 2. Licet quælibet Simonia etiam mentalis sit grave crimen, tamen consentiunt Doctores nullam pœnam juris contrahi ob Simoniam mentalem, quæ absque externo pacto expresso, vel tacito admittitur, ex cap. 46. *de Simon.* cit. ubi dicitur de simoniacis mentalibus *sufficere per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori.* Neque etiam ob Simoniam purè conventionalem, excepta confidentiali: quia jura has pœnas statuenda realem rei spiritualis receptionem requirunt, ut constat ex extrav. 1. & 2. *de Simon.* & ex Canonibus 1. q. 1. & ideo consentiunt etiam nullam pœnam contrahi ob Simoniam mixtam, seu semirealem, quando non fuit tradita res spiritualis, sed solum pretium, seu res temporalis: nam donec res spiritualis acquiratur, & sic quasi contractetur, non censetur plenè consummata exterius Simonia.

An verò contrahantur pœnæ Canonice, si traditum sit Beneficium, vel alia res

spiritualis, licet pretium promissum nulla ex parte fuerit solutum, controvertitur. Alii asserunt, quia licet pretium non sit traditum, Simonia tamen videtur completa exterius: sicuti contractus venditionis censeatur completus, si res sit tradita, & pretium promissum, etsi nondum solutum. Alii communius docent solam simoniam realem utrimque completam traditione rei spiritualis simul, & pretii, aut partis pretii inducere pœnas juris: tum quia juxta multos hæc est praxis. Curia Romanæ: tum quia pœnæ juris, præsertim graves, impositæ pro aliquo actu, intelliguntur de actu perfectè completo, & ex omni parte consummato exterius cum effectu, nisi lex aliud disertè exprimat: nam ex Reg. Jur. *Odia sunt restringenda.*

Dixi *aut partis pretii*, nam si re spirituali tradita promissi pretii pars aliqua fuerit soluta, tunc secundum omnes contrahuntur pœnæ: quia tum verè spirituale traditum est pro temporali, & vice versâ; nec minùs completa est simonia, quàm si ab initio conventum esset de sola illa minima quantitate, quæ soluta esset.

Resp. I. Pœnæ Simoniæ in Beneficiis, & Officiis spiritualibus sunt. I. Excommunicatio Papæ reservata, quam ipso facto incurrunt, tum qui simoniacè eligunt, præsentant, instituunt; tum qui sic eliguntur, præsentantur, instituuntur; item mediatores

tores & procuratores simoniacæ ordina-
tionis, aut collationis Beneficii secutæ, ut
parentes, amici, & omnes, qui suam operam
interponunt, vel pecuniam offerunt, extrav.
Cum detestabile, & alibi. 2. Omnis simo-
niaca electio, præsentatio, resignatio pro-
visio, collatio irrita est, nullumque jus tri-
buit; ita ut sic provisos teneatur ante om-
nem sententiam Beneficium dimittere, &
omnes fructus Ecclesiæ restituere, cum nul-
lum jus in Beneficium acquirat. *ibid.* &
ex Conc. Constantiensi, sup. cit. Idque, ut
dixi, quamvis Simonia sit solum conven-
tionalis mixta; item etiamsi Simonia ipso
provisto in seio commissa sit, nisi quis ut eum
inhabilem redderet, pecuniam dederit, vel
ipse de Simonia suspicans, expressè contra-
dixerit, cap. 27. & 33. *de Simon.* Imò si
sciens tertii Simoniam in procurando tibi
Beneficio, illud acceptasti, nulla est tua pro-
visio, quamvis contradixeris: quia accep-
tando cooperatus es executioni Simoniam
cognitæ ita *Suarez*,; item si pecuniam ab
alio promissam solveris, vel solutam reddi-
deris, ex eod. cap. 33.

Porro juxta varios ignorantibus Simoniam
non faver regula Cancellariæ de Trienna-
li possessione ad præscriptionem; quia ex-
pressè exigit ut possessio sit *absque Simonia-*
co ingressu. Sed multi alii docent eum,
qui mediante tertii Simoniam Beneficium
accepit, posse illud retinere, si integro tri-

ennio hanc simoniam ignorarit: quia illa verba *absque Simoniaco ingressu*, videntur in rigore requirere, ut simonia se teneat ex parte ingredientis Beneficium; nam licet collatio sit simoniaca, ingressus tamen, seu actio, qua provivus ingreditur, non est simoniaca; nec ipsa punitur, sed actio mediatoris, quæ fuit simoniaca, neque hæc appellatur strictè in gressus, sed potius a portæ, ut alter ingredi queat. *Ita Cabas. sut. Lessius, Layman, de Lugo dicens, hanc esse communem sententiam, & pro ea referens Gomez. Rebuff. & alios.* Verùm consuli debet usus curiæ Romanæ. Constat autem eum, qui Beneficium per simoniam parentum, vel amicorum, licet ignorans, obtinuit, si hanc ante elapsum triennium rescierit, teneri statim illud purè resignare, & omnes fructus perceptos extantes restituere, non tamen eos, quos bona fide consumpsit, cùm eos bona fide possederit. *Ita S. Thom. q. 100. a. 6. ad 3. Suarez, & alii commun.* Nam irritatio directè fertur à jure in omnem provisionem, & acquisitionem, quæ fit per simoniacam labem, nec ad hanc requiritur culpa, vel scientia acquirentis, aut conferentis, ex cap. 33. *de Simonib.* 3. Simoniacè electus, vel provivus fit ipso facto inhabilis ad idem Beneficium, nec potest illud ex Episcopi dispensatione obtinere cap. 27. *de Simon.* & cap. penul. *de Elect.* ubi excipitur, si sit Beneficiarius

cium simplex, & ipso electo ignorante, nec ratum habente simonia commissa sit; tunc enim post puram resignationem potest Episcopus dispensare. Imò ex Bulla V. S. Pii V. simoniacus sit etiam inhabilis ad quas-cunque alias dignitates, & quæcunque alia Beneficia obtinenda.

Not. Has pœnas, ex communi, incur-runt etiam, qui propria auctoritate permutant Beneficia: nam si in jure dicuntur simoniaci, & verè committunt simoniam juris Ecclesiastici. Item simonia realis in Prælaturis regularium, ut sunt Prioris, Guardiani, Rectoris, Provincialis, &c. Inducit nullitatem actûs, obligationem dimittendi Superioris munus, & Excommu-nicationem Papæ reservatam; nam sunt Officia Ecclesiasticam jurisdictionem habentia, idque statuitur expressè à Paulo II. extrav. *Cum detestabile* de Simon. & constat etiam ex Bulla Martini. V. sup. cit.

Resp. II. Pœnæ Simonix confidentiæ ex Bulla 85. Pii IV. & Bulla etiam 85. Pii V. Sunt 1. Excommunicatio Papæ refer-vata contra utrumque contrahentem, si sint inferiores Episcopis; nam hi incur-runt solum interdictum ab ingressu Eccle-siæ. 2. Privatio Beneficii per Confidenti-am obtenti, & quidem ante omnem sen-tentiam, cum ejus collatio nulla sit. 3. In-habilitas ad idem Beneficium, & ad alia
acqui-

acquirenda. 4. Privatio Beneficiorum, antea legitimè possessorum, & Pensionum prius obtentorum; non tamen, juxta multos, ante sententiam judicis declaratoriam, cum justo titulo possideantur; & dicunt ita usu receptum esse. 5. Beneficia per Confidentiam collata & accepta, reservata sunt Papæ: quare resignari non possunt in manus Ordinariorum, nec ab iis conferri. Insuper fructus Beneficiorum per Confidentiam acquiritorum, & Pensionum sic constitutarum reservantur Cameræ Apostolicæ. Sed hæc reservatio in Gallia non observatur.

Not. 1. Ut contrahantur hæc pœnæ, requiritur, ut datum sit, & acceptum Beneficium, ut patet ex his verbis Bullæ Pii IV. *Omnes, & singulos, qui Beneficia, vel Pensiones hoc intercedente vitio receperunt.* non tamen necesse est, ut qui Beneficium accepit, promissionem suam impleverit, hoc est vel pretium promissum solverit, vel Beneficium alteri resignaverit, vel pensionem solverit, aut fructus Beneficii ab alio percipi permiserit. Nam hoc specialiter statutum est contra hanc Simoniam, quæ gravioribus pœnis punitur, eo quòd innumeris fraudibus sit obnoxia, & magis latentem quam quævis alia committatur, habeatque speciem successionis hæreditariæ in jure valde exosam. Imò has pœnas incurrit Beneficium recipiens, qui novit in-

ten-

entionem confidentiariam dimittentis, quamvis recipiat sine tali intentione, ut significant hæc verba Bullæ Pii V. *etiam solâ dimittentis intentione receperit.*

Not. 2. Cùm Constitutiones Pii IV. & Pii V. novas pœnas non superadant ratione confidentiæ, nisi contra illum solum, qui per confidentiam recipit Beneficium, vel Pensionem; soli recipientes privantur Beneficiis, & pensionibus antea legitimè acquisitis: non autem resignantes sub pactione confidentiali, aut ad id cooperantes; qui tamen, ut verè simoniaci, incurrunt Excommunicationem Papalem jure antiquo latam, si confidentiaria pactio fuerit ex utraque parte completa.

Resp. III. Pœnæ Simoniacæ in Ordinatione sunt 1. Excommunicatio Papæ reservata, quam ipso facto incurrit tum ordinans, tum ordinatus extrav. *Cum detestabile.* quod multi extendunt ad primam Tonsuram, quia cap. 11. *de Ætat. Presic.* dicitur per eam conferri Ordo Clericalis, & usitato loquendi modo aliquis per eam simpliciter constituitur in Ordine Clericorum. 2. Ordinatus suspensus est ab ordinibus, non solum, quos simoniacè suscepit, sed etiam omnibus simpliciter. *ibid.* Ordinans verò suspensus est per triennium à collatione omnium Ordinum, ex cap. 45. *de Simon.* Per Bullam verò Sixti V. *Santum* suspensus est à collatione omnium
Or.

Ordinum, etiam Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium, & interdictus est ab ingressu Ecclesiæ. Sed dicunt hanc Bullam non esse usu receptam in plerisque locis, præsertim in Galliis. Qui autem nec sciens, nec volens simoniacè Ordinatus est, secundum Sanctum Thomam. q. 100. a. 6. ad 3. & alios, non potest sine dispensatione Ordines exercere.

Resp. IV. Pœnæ Simoniacæ commissæ circa ingressum Religionis, & Professionem sunt 1. Excommunicatio lata contra personas singulares dantes, & accipientes. 2. Suspendio ab Officiis Capitularibus lata in Conventum, si consenserit. Utraque pœna ipso facto contrahitur, & Papæ reservatur, extrav. *Sanc. de Simon.* 13. Simoniacè scienter Professus in aliud arctus Monasterium in pœnam criminis detrudi debet. cap. 25.

de Simon.

TRA.